

Ass. Utenriksråd
Postboks 8114 Dep.
0032 OSLOArkivkode/ File no:
842.0Vår ref./ Our ref.:
1500331-34

Deres/ Dykkar ref./ Your ref.:

Vår saksbeh./ Enquiries:
Balbir Singh

Att: Christian Ulrik Syse

Dato/ Date:
02.09.2016

Oversendelsesnotat for “Evaluation of Norway’s support for advocacy in the development policy arena” (Rapport 5/2016)

Evalueringsrapporten ble offentliggjort og lansert på et seminar i går, 1.september 2016, og ligger tilgjengelig på Norads nettsider der også dette notatet vil publiseres (<https://www.norad.no/om-bistand/publikasjon/2016/evaluation-of-norways-support-for-advocacy-in-the-development-policy-arena/>).

1. Innledning

Norge har lang tradisjon for å påta seg en rolle som internasjonal pådriver i utviklingsspørsmål gjennom å støtte initiativer som fokuserer på systemendringer. Evalueringsavdelingen har foretatt en evaluering av Norsk støtte til pådrivervirksomhet på den utviklingspolitiske arena. Evalueringen har kartlagt Norges pådrivervirksomhet i perioden 2005-2014, og evaluert Norges innsats i fire globale engasjement; nemlig barne- og mødrehelse, kvinner, fred og sikkerhet, ulovlig kapitalflukt og Regjeringens pågående utdanningssatsing. Hensikten med denne evalueringen er å fremskaffe kunnskap og trekke lærdommer for pågående og fremtidige satsinger. Hovedformålet med evalueringen er å identifisere de viktigste faktorene som er avgjørende for måloppnåelse. Evalueringen er utført av det svenske konsulentfirmaet SIPU (Swedish Institute for Public Administration) i samarbeid med det britiske konsulentfirmaet ODI (Overseas Development Institute) på oppdrag fra Evalueringsavdelingen.

2. Hovedbudskap i evalueringsrapporten

Pådrivervirksomhetens art og omfang

- Norges globale engasjementer det siste tiåret har involvert både direkte og indirekte pådrivervirksomhet.
- Direkte pådrivervirksomhet ledet av UD, har foregått både i formelle fora, for eksempel ved globale konferanser, og uformelle sammenhenger, blant annet uformelle møter og samtaler med politisk ledelse i partnerland.
- Indirekte påvirkningsarbeid har skjedd gjennom multilaterale partnere, sivilsamfunnsorganisasjoner samt forskningsmiljøer i Norge og utlandet.
- Hovedvirkemiddel i påvirkningsarbeid er koalisjonsbygging gjennom megling og / eller lobbyvirksomhet samt etablering av relevant kunnskapsgrunnlag og kapasitet på landnivå.

- Bilaterale samarbeid med andre donorland har vært sentralt i barne- og mødrehelse og utdanningssatsingen, og i noe mindre grad i kvinne-, fred- og sikkerhetsatsingen.
- Innsats innen utdanningssatsing er spesielt rettet mot å mobilisere ytterligere investeringer fra andre donorland.
- Alle de fire engasjementene inneholder strategiske samarbeid med multilaterale organisasjoner, sivilsamfunnsorganisasjoner og til dels forskningsinstitusjoner.
- Privat sektor har ikke hatt noen fremtredende rolle i noen av engasjementene.
- Innsats for å stimulere grasrotnivå, for eksempel ved bruk av holdningskampanjer for å påvirke adferd, er fraværende i alle engasjementene.

Beslutningsprosess og beslutningsgrunnlag

- Innenlandske politiske prioriteringer er den mest avgjørende faktoren som forklarer både valg og tidspunkt for et bestemt engasjement.
- Global utvikling og globale prosesser anses å påvirke:
 - Valg av saksområde. Den pågående satsingen på utdanning fyller tomrom som har kommet i stand på grunn av vedvarende nedgang i globale bevilgninger til utdanningssektor.
 - Legitimitet og til dels prioritering av innsatsen innad for de valgte områdene. Sammenfallet av timing av satsing mot ulovlig kapitalflukt med den internasjonale finanskrisen, og den pågående satsing på utdanning i krisesituasjoner, er noen eksempler i denne sammenheng.
- Valget er også delvis påvirket av Norges komparative fortrinn. Norges komparative fortrinn for å drive pådrivervirksomhet ligger i Norges:
 - Vilje og evne til å inngå fleksibelt og aktivt samarbeid med andre.
 - Korte beslutningskjeder som gir ansatte tilgang til beslutningstakere.
 - Finansiell styrke.
 - Erfaring og kompetanse på bestemte saksområder som for eksempel landets historiske rolle og habilitet i fredsbygging menneskerettigheter og likestilling, og fagkunnskap/ troverdighet i forvaltningen av olje- og gassinntekter.

Resultater

Norge oppfattes å ha bidratt til:

- Økt oppmerksomhet rundt alle de fire aktuelle engasjementene samt sette sakene på en global dagsorden.
- Inngåelse av større politiske og økonomiske forpliktelser fra andre donorer.
- Etablering og implementering av nye globale initiativ i tre av de aktuelle engasjementene.
- Etablering av et pålitelig kunnskapsgrunnlag, og endringer i lovverk i sin satsing mot ulovlig kapitalflukt.
- Institusjonsbygging i barne- og mødrehelse, kvinne-, fred- og sikkerhetsatsingen og kapasitetsutvikling, - selv om disse er vanskelig å spore direkte tilbake til Norges innsats.
- Nedgangen i barne- og mødre dødeligheten fra 1990.

Utfordringer

Alle fire engasjementene:

- Har svært ambisiøse mål.

- Forutsetter langsiktig innsats.
- Står overfor en uferdig agenda.
- Har risiko for misforhold mellom omfang av engasjementet og tilgjengelig kapasitet.

3. Evalueringsavdelingens anbefalinger

Hovedutfordring fremover for Utenriksdepartementet er å sikre måloppnåelse i en kontekst preget av nedbemanning og stramme budsjetter, både hjemme og hos partnere. Evalueringsavdelingen anbefaler at Utenriksdepartementet bør:

- Velge satsingsområder i forhold til Norges komparative fortrinn - som tolkes dynamisk, i lys av samfunnsutviklingen hjemme og internasjonalt.
- Opprettholde realisme via å justere ambisjoner og planer i forhold til ressurstilgang og eksisterende forpliktelser, og å unngå press for å formalisere små og mellomstore engasjementer.
- Trekke på faglige ressurser der de finnes. Dette innebærer:
 - Institusjonalisering av kunnskapsforvaltning.
 - Effektiv kunnskapsdeling mellom Departementet og Norad.
 - Aktiv bruk av internt arbeidsmarked i utenriktjenesten for å sikre faglige ressurser der de trengs.
 - Partnerskap med eksterne offentlige- og private aktører.
- For et hvert engasjement, utforme "exit" strategi for pådriverinnsats på politisk nivå.

Evalueringsavdelingens anbefalinger bygger i hovedsak på funn, konklusjoner og anbefalinger i evalueringsrapporten.

Med vennlig hilsen

Per Øyvind Bastøe
Evalueringsdirektør

Balbir Singh
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.

Liste over mottakere/ Recipients:
Ass Utenriksråd - Christian Ulrik Syse

Liste over kopimottakere/ Recipient(s) in copy:
Direktøren (DIR)
Utenriksdepartementet Avdeling for FN og humanitære spørsmål
Utenriksdepartementet Seksjon for utviklingspolitikk
Utenriksdepartementet Seksjon for globale initiativ
Utenriksdepartementet Seksjon for budsjett, økonomistyring og forvaltning
Avdeling for helse, utdanning og forskning (HUF)
Avdeling for økonomisk utvikling, energi, likestilling og styresett (ØKS)
Utenriksdepartementet Avdeling for økonomi og utvikling